

LBRIS

We know
books

KEN
FOLLETT

NICIOBATA

RAO CLASS

CAPITOLUL 1

Văzută dintr-un avion, mașina ar fi putut părea un gândac lent, care se târa pe o plajă nesfârșită, cu soarele strălucind pe blindajul negru, lustruit. De fapt, mergea cu cincizeci de kilometri pe oră, viteza maximă care era sigură pe un drum cu găuri și crăpături neașteptate. Nimeni nu dorea să facă o pană de cauciuc în deșertul Sahara.

Drumul ducea spre nord, prin deșert, de la N'Djamena, capitala statului Ciad, până la lacul Ciad, cea mai mare oază din Sahara. Peisajul consta într-o terasă lungă și plată de stâncă și nisip, cu câteva tufișuri uscate de un galben palid și pietre mici, împrăștiate la întâmplare, în aceeași nuanță de gălbui. Era totul la fel de mohorât ca un peisaj lunar.

Deșertul părea la fel de deprimant precum spațiul cosmic, se gândea Tamara Levit, iar mașina, o navă cosmică. Dacă vreun lucru mergea prost la costumul ei spațial, putea să moară. Comparația era fantezistă și o făcu să zâmbească. Dar, chiar și așa, aruncă o privire în spatele mașinii, unde se aflau două damigene mari din plastic, cu apă, care ar fi putut să-i țină pe toți în viață în caz de urgență, până când, probabil, ajungea ajutorul.

Mașina era americană. Era proiectată pentru teren dificil, având gardă la sol mare și reductor. Ferestrele erau fumurii, iar Tamara purta ochelari de soare, dar, chiar și așa, lumina strălucea puternic pe drumul de beton și îi rănea ochii.

Toți cei patru oameni din mașină purtau ochelari de soare. Șoferul, Ali, era un localnic, născut și crescut acolo, în Ciad. În oraș purta jeansi și tricou, dar în ziua aceea purta o robă lungă până în pământ, numită galabiya, și o eșarfă lată de bumbac înfășurată în jurul capului, îmbrăcăminte tradițională pentru protejarea împotriva soarelui nemilos.

Alături de Ali, în față, se afla un soldat american – caporalul Peter Ackerman. Arma acestuia, ținută lejer pe genunchi, era din dotarea standard a armatei americane, o carabină ușoară, cu țeava scurtă. Caporalul avea în jur de douăzeci de ani, fiind unul dintre acei tineri care păreau să debordeze de o amabilitate veselă. Tamarei, care avea aproape treizeci de ani, îi părea ridicol de tânăr pentru a purta o armă mortală. Dar lui nu-i lipsea încrederea – odată chiar avusese tupeul să-i ceară o întâlnire.

– Îmi place de tine, Pete, dar ești mult prea tânăr pentru mine, îi spusese ea.

Alături de Tamara, pe bancheta din spate, se afla Tabdar „Tab“ Sadoul, un atașat al misiunii Uniunii Europene la N'Djamena. Părul castaniu și lucios al lui Tab era lung, cum era la modă, dar altfel arăta ca un director de companie în timpul liber, purtând pantaloni kaki și o cămașă albastră precum cerul, cu nasturi până jos, cu mânecile suflecate, lăsându-i la vedere încheieturile închise la culoare.

Ea era atașat la ambasada americană din N'Djamena și purta hainele ei de muncă obișnuite – o rochie cu mâneci lungi peste pantaloni –, în timp ce părul negru îi era legat într-o eșarfă. Era o îmbrăcăminte practică și nu ofensa pe nimeni, iar cu ochii ei căprui și tenul măsliniu, nici nu arăta a cetățean străin. Într-o țară cu o criminalitate ridicată, cum era Ciadul, era mai sigur să nu ieși în evidență, mai ales pentru o femeie.

Tamara ținea un ochi la kilometraj. Se aflau pe drum de vreo două ore, dar se apropiau acum de destinația lor. Tamara era încordată din cauza întâlnirii care-i aștepta. Multe lucruri depindeau de ea, inclusiv cariera ei.

– Povestea noastră de acoperire este o misiune de documentare, spuse ea. Știi multe despre lac?

– Destule, cred, răspunse Tab. Râul Chari izvorăște din Africa Centrală, curge cale de două sute șaptezeci de kilometri și se varsă aici. Lacul Ciad susține câteva milioane de persoane din patru țări: Niger, Nigeria, Camerun și Ciad. Sunt mici fermieri, crescători de vite și pescari. Peștele lor favorit este bibanul de Nil, care poate ajunge până la doi metri lungime și două sute de kilograme.

Francezii care vorbeau engleza pronunțau întotdeauna cuvintele de parcă încercau să te atragă în pat, se gândi Tamara. Sau poate că asta făceau mereu. Spuse:

– Presupun că acum, când nivelul apei este atât de scăzut, nu mai prind la fel de mult biban de Nil.

- Ai dreptate. Iar lacul acoperea douăzeci și cinci de mii de kilometri pătrați, dar acum a ajuns la aproximativ o mie trei sute. Mulți dintre acești oameni sunt în pragul foametei.

- Ce crezi despre planul chinezesc?

- Un canal lung de două mii cinci sute de kilometri, care să aducă apă din râul Congo? Președintele Ciadului este interesat de el, ceea ce nu e deloc surprinzător. S-ar putea chiar să se realizeze – chinezii fac lucruri uluitoare –, dar nu va fi ieftin și nu se va întâmpla prea curând.

Investițiile Chinei în Africa erau privite de șefii Tamarei, de la Washington, și de cei ai lui Tab, de la Paris, cu același amestec de admirație uluită și neîncredere profundă. Beijingul cheltuia miliarde și făcea lucrurile să se întâmple, dar ce urmăreau chinezii, de fapt?

Cu coada ochiului, Tamara observă în depărtare o strălucire, un licăr precum cel al unei raze de soare pe oglinda apei.

- Ne apropiem de lac? îl întrebă ea pe Tab. Sau este un miraj?

- Ar trebui să fim aproape, răspunse el.

- Ai grijă la virajul la stânga, îi spuse ea lui Ali, apoi repetă în arabă.

Atât Tamara, cât și Tab vorbeau fluent arabă și franceza, cele două limbi principale din Ciad.

- *Le voilà*, îi răspunse Ali în franceză. Iată-l!

Mașina încetini în timp ce se apropia de o intersecție marcată doar cu un morman de pietre.

Ieșiră de pe drum pe o pistă care traversa nisipul pietros. În unele locuri, aceasta era greu de distins față de deșertul din jur, dar Ali părea încrezător. În depărtare, Tamara întrezărea petice de verdeață șterse de ceața arșitei, probabil copaci și tufișuri care creșteau pe lângă apă.

Alături de drum, Tamara observă scheletul unei camionete Peugeot, abandonată de mult, o carcasă ruginită fără roți sau geamuri; și, curând, apărură și alte semne ale activității umane: o cămilă legată de un tufiș, un câine maidanez cu un șobolan în gură, cutii de bere, cauciucuri uzate și plastice rupte, împrăștiate prin întreaga zonă.

Trecură de un petic vegetal, cu plante ordonate în rânduri drepte, irigate de un bărbat cu o stropitoare, apoi ajunseră într-un sat – cincizeci sau șaiszeci de case împrăștiate la întâmplare, fără un model al străzilor. Cele mai multe locuințe erau tradiționalele colibe cu o singură cameră, cu pereți circulari din cărămidă și cu acoperișuri înalte, ascuțite, din frunze de palmier. Ali conducea încet, cu viteza minimă, strecurând

mașina printre case și evitând copiii desculți, caprele și focurile de gătit de afară.

Apoi opri mașina și spuse:

– *Nous sommes arrivés*. Am ajuns.

Tamara răspunse:

– Pete, vrei, te rog, să pui carabina pe podea? Vrem să arătăm ca niște studenți ecologiști.

– Sigur, doamnă Levit.

Își așază arma la picioare, cu încercătorul ascuns sub scaun.

– Acesta era un sat pescăresc prosper, dar privește cât de departe este apa acum – un kilometru și jumătate, cel puțin! spuse Tab.

Așezarea era sfâșietor de săracă, cel mai sărac loc pe care-l văzuse vreodată Tamara. Se afla la marginea unei plaje plate, lungi, care probabil că se aflase sub apă pe vremuri. Morile de vânt care pompaseră apa pe câmpuri se înălțau acum departe de lac, abandonate, cu pânzele rotindu-se inutil. O turmă de oi slabe păștea într-un petic de tufișuri, supravegheate de o fetiță cu un băț în mână. Tamara putea să vadă lacul strălucind în depărtare. Palmieri de raffia și tufișuri moshi creșteau pe malul apropiat. Mici insulițe punctau lacul. Tamara știa că insula cea mai mare servea drept ascunzătoare pentru bandele teroriste care îi chinuiau pe locuitori, furând puținul pe care-l aveau și bătând pe oricine încerca să-i oprească. Oamenii care erau deja într-o situație precară deveneau săraci lipiți.

– Știi ce fac oamenii aceia în lac? zise Tab.

Câteva femei stăteau în picioare în apa puțin adâncă, adunând ceva în niște boluri, și Tamara știu răspunsul la întrebarea lui Tab.

– Culeg alge comestibile de la suprafață. Noi le numim spirulină, dar cuvântul este *dihé*. Le filtrează și apoi le usucă la soare.

– Ai încercat?

Ea încuviință din cap.

– Au un gust îngrozitor, dar, aparent, sunt hrănitoare. Le poți cumpăra din magazinele cu mâncare bio.

– Nu par să facă parte dintre lucrurile care să stârnească poftele culinare ale unui francez.

– Cred că nu.

Tamara deschise ușa și ieși afară. Dincolo de aerul condiționat al mașinii, atmosfera o lovi ca o arsură. Își trase eșarfa mai în față, pe cap, ca să-i umbrească fața. Apoi făcu o fotografie a plajei cu telefonul.

Tab ieși la rândul său din mașină, punându-și pe cap o pălărie de paie cu boruri largi, și se duse lângă ea. Pălăria nu i se potrivea – de fapt, arăta puțin comic –, dar lui nu părea să-i pese. Era bine îmbrăcat, dar mai mult practic. Ei îi plăcea asta.

Amândoi studiară satul. Printre case se aflau loturi cultivate, străbătute de canale de irigații. Apa trebuia adusă de departe, înțelese Tamara, care se gândi cu deprimare că femeile erau cele care o cărau. Un bărbat îmbrăcat în galabiya părea să vândă țigări, discutând amabil cu bărbații și flirtând puțin cu femeile. Tamara recunoscuse pachetul alb, având capul unui sfinx de culoare aurie: era o marcă egipteană de țigări, numită Cleopatra, cea mai populară din Africa. Probabil că țigările erau trecute prin contrabandă sau furate. În fața caselor erau parcate câteva motociclete și scutere cu motor, precum și un Volkswagen Beetle foarte vechi. În țara aceea, motocicleta era cel mai popular mijloc de transport individual. Tamara mai făcu o serie de fotografii.

Transpirația i se scurgea pe corp, pe sub haine. Își șterse fruntea cu capătul eșarfei de bumbac. Tab scoase o batistă roșie, cu buline albe, și se șterse pe sub gulerul cămășii.

– Jumătate dintre aceste case sunt neocupate, zise el.

Tamara privi mai atent și observă că unele dintre clădiri erau în descompunere. Existau găuri în acoperișurile din frunze de palmier și unele dintre cărămizile de chirpici se fărâmițau.

– Multe persoane au părăsit zona asta, spuse Tab. Presupun că toți cei care au avut unde să se ducă au plecat. Dar sunt câteva milioane care au rămas. Tot acest loc este o zonă de dezastru.

– Și nu doar aici, nu-i așa? spuse Tamara. Acest proces, deșertificarea zonelor de la sud de Sahara, se întâmplă în toată Africa, de la Marea Roșie până la Oceanul Atlantic.

– În franceză numim această regiune *le Sahel*.

– Este același cuvânt și în engleză, Sahel. Ea aruncă o privire înapoi spre mașină. Motorul încă funcționa. Presupun că Ali și Pete vor rămâne la aer condiționat.

– Dacă sunt în toate mințile, da... Tab părea îngrijorat. Nu-l văd pe omul nostru, adăugă el.

Tamara era și ea îngrijorată. Putea să fie mort. Dar spuse pe un ton calm:

– Instrucțiunile noastre precizează că el trebuie să ne găsească. Între timp, trebuie să rămânem în pielea personajelor noastre, așa că hai să ne bălăcim și să aruncăm o privire în jur.

- Ce?

- Hai să mergem să ne uităm prin jur!

- Dar ce-ai spus înainte? Să ne bălăcim?

- Îmi pare rău. E argoul de Chicago.

- S-ar putea să fiu singurul francez care cunoaște această expresie, zise el rânjind. Dar, mai întâi, ar trebui să le facem o vizită de curtoazie bătrânilor satului.

- De ce nu faci tu asta? Oricum ei nu observă niciodată o femeie.

- Sigur.

Tab plecă, iar Tamara rămase să se plimbe prin jur, încercând să rămână netulburată, făcând fotografiile și discutând cu oamenii în arabă. Cei mai mulți săteni fie cultivau o mică bucată de pământ, fie aveau câteva oi sau o vacă. O femeie se ocupa cu împletirea plaselor, dar rămăseseră prea puțini pescari; un bărbat avea un cuptor și făcea oale, dar puțini oameni aveau bani ca să le cumpere. Toți erau, mai mult sau mai puțin, disperați.

O structură șubredă, cu patru stâlpi ce susțineau o rețea de nuiele, servea drept uscător de haine, iar o femeie tânără întindea rufe, urmărită de un băiat de vreo doi ani. Hainele ei erau în nuanțele vii de portocaliu și de galben pe care oamenii din Ciad le iubeau. După ce atârnă și ultimul obiect, își puse copilul pe șold și începu să îi vorbească Tamarei într-o franceză îngrijită, de școlăriță, cu un puternic accent arab; apoi o invită în casa ei.

Numele femeii era Kiah, iar fiul ei era Naji; era văduvă, îi spuse ea. Arăta de vreo douăzeci de ani; era izbitor de frumoasă, cu sprâncene negre, pomeți îndrăzneți și un nas sarazin, curbat. Privirea din ochii ei întunecați sugera hotărâre și forță. „Ar putea să fie interesantă“, se gândi Tamara.

O urmă pe Kiah pe sub intrarea joasă, arcuită, scoțându-și ochelarii de soare când trecu de la strălucirea de afară la umbra adâncă din interior. Coliba era întunecoasă și parfumată. Tamara simți un covor greu sub picioare și miros de scorțișoară și turmeric. Când ochii i se adaptară, observă niște mese joase, două coșuri de depozitare și câteva perne pe podea, dar nimic care să poată fi catalogat drept mobilă obișnuită, fără scaune sau dulapuri. Într-o parte se aflau două saltele de paie și pânză pentru dormit și o grămadă ordonată de pături groase de lână, cu dungi strălucitoare roșii și albastre, pentru nopțile reci din deșert.

Cei mai mulți americani ar fi considerat casa ei disperat de săracă, dar Tamara știa că aceasta era nu doar confortabilă, ci și o idee mai înstărită decât cele mai multe. Kiah păru mândră când îi oferă o sticlă din berea

locală, numită Gala, pe care o răcise într-un bol cu apă. Tamara se gândi că ar fi fost un gest politicos să-i accepte ospitalitatea – și, oricum, era însetată.

O pictură de pe un perete a Fecioarei Maria, într-o ramă ieftină, indica faptul că femeia era creștină, așa cum erau circa patruzeci de procente din populația Ciadului. Tamara o întrebă:

– Ai fost la o școală ținută de călugărițe, presupun. Așa ai învățat franceza?

– Da.

– O vorbești foarte bine.

Asta nu era chiar adevărat, dar Tamara voia să fie amabilă.

Kiah o invită să se așeze pe covor. Înainte să facă asta, Tamara se întoarse la ușă și aruncă o privire neliniștită afară, strângându-și ochii în fața strălucirii bruște. Privi spre mașină. Vânzătorul de țigări se apleca peste fereastra laterală a șoferului, cu un cartuș de Cleopatra în mână. Îl văzu pe Ali în spatele ferestrei, cu eșarfa înfășurată în jurul capului, făcând un gest disprețuitor de concediere cu degetele, evident fără să dorească să cumpere țigări ieftine. Apoi vânzătorul spuse ceva care schimbă dramatic atitudinea lui Ali. Acesta sări imediat din mașină, având aerul că-și cere scuze, și deschise ușa din spate. Vânzătorul intra în mașină și Ali închise portiera.

„Deci acesta este, se gândi Tamara. Ei bine, deghizarea este, cu siguranță, eficientă. Pe mine m-a prostiit.“

Se simți ușurată. Cel puțin era în viață.

Privi în jur. Niciunul dintre localnicii aflați în jur nu-l observase pe vânzător intrând în mașină. Acum era în afara vederii, ascuns în spatele geamurilor fumurii.

Tamara clătină satisfăcută din cap și intra din nou în casa lui Kiah.

Femeia o întrebă:

– E adevărat că toate femeile albe au câte șapte rochii, câte una pentru fiecare zi, și o servitoare care să le spele?

Tamara decise să-i răspundă în arabă, pentru că franceza lui Kiah ar fi putut să nu fie suficient de bună. După ce se gândi o clipă, spuse:

– Multe femei americane și europene au o mulțime de haine. Numărul acestora depinde de cât de bogată sau săracă este femeia. Șapte rochii nu ar fi ceva neobișnuit. O femeie săracă poate să aibă doar două sau trei. O femeie bogată ar putea să aibă cincizeci.

– Și toate au servitoare?

– Familiile sărace nu au servitoare. O femeie cu o slujbă bine plătită, cum ar fi un doctor sau un avocat, are, de obicei, pe cineva care să se ocupe de curățenia casei. Familiile bogate au multe servitoare. De ce vrei să știi toate acestea?

– Mă gândesc să plec să locuiesc în Franța.

Tamara presupusese asta.

– Spune-mi de ce.

Kiah făcu o pauză, adunându-și gândurile, și îi oferi în tăcere Tamarei o altă sticlă de bere. Tamara scutură din cap. Avea nevoie să rămână atentă.

Kiah răspunse:

– Bărbatul meu, Salim, a fost pescar și avea propria barcă. Ieșea cu alți trei sau patru bărbați și împărțeau captura, dar Salim lua jumătate, pentru că era barca lui și pentru că știa unde se găsea peștele. Din motivul ăsta, nouă ne mergea mai bine decât majorității vecinilor noștri.

Își ridică fruntea cu mândrie.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Tamara.

– Într-o zi, jihadiștii au venit să-i ia captura lui Salim. El ar fi trebuit să-i lase să o ia. Dar prinsese un biban de Nil și a refuzat să le permită să-l ia. Așa că l-au ucis și l-au luat oricum.

Stăpânirea de sine a lui Kiah dispăruse cu totul, iar fața ei nobilă se contorsionase de durere. Făcu o pauză, stăpânindu-și emoțiile.

– Prietenii mi-au adus trupul lui.

Tamara era furioasă, dar nu surprinsă. Jihadiștii erau teroriști islamisti, dar și gangsteri criminali. Cele două lucruri mergeau împreună. Iar ei îi prădau pe unii dintre cei mai săraci oameni din lume. Asta o înnebunea.

Kiah continuă:

– Când am fost nevoită să-mi îngrop bărbatul, m-am întrebant ce ar trebui să fac. Nu puteam să navighez cu barca, nu știam unde să găsesc pește și, chiar dacă aș fi putut să fac aceste lucruri, bărbații nu m-ar fi acceptat drept conducătorul lor. Așa că am vândut barca. Pentru o clipă, căpătă un aer sălbatic. Apoi continuă: Unii au încercat să o obțină pentru mai puțin decât valoarea, dar n-aș fi făcut afaceri cu ei.

Tamara începea să simtă în Kiah miezul unei hotărâri de oțel.

Când continuă, în vocea femeii se simți o notă de disperare:

– Dar banii de pe barcă nu vor dura la nesfârșit.

Tamara știa că familia era extrem de importantă în țara aceea.

– Și părinții tăi? o întrebă ea.

– Părinții mei au murit. Frații mei au plecat în Sudan – lucrează pe o plantație de cafea de acolo. Salim a avut o soră, iar soțul ei mi-a spus că, dacă îi vând barca ieftin, va avea întotdeauna grijă de mine și de Naji, zise ea ridicând din umeri.

– N-ai avut încredere în el, spuse Tamara.

– Nu doream să-mi vând barca pentru o promisiune.

„Hotărâtă și deloc proastă“, se gândi Tamara.

Kiah adăugă:

– Acum, rudele mele prin alianță mă urăsc.

– Așa că vrei să pleci în Europa – ilegal.

– Oamenii fac asta tot timpul, spuse Kiah.

Asta era adevărat. Pe măsură ce deșertul se întindea spre sud, sute de mii de oameni disperăți părăseau Sahelul în căutare de muncă, iar mulți încercau periculoasa călătorie spre sudul Europei.

– Este scump, continuă ea, dar banii de pe barcă vor plăti partea mea.

Banii nu erau adevărata problemă. Tamara simțea din vocea lui Kiah că era speriată.

Kiah adăugă:

– De obicei se duc în Italia. Eu nu vorbesc italiana, dar am auzit că, odată ce ajungi în Italia, poți să treci cu ușurință în Franța. E adevărat?

– Da.

Tamara se grăbea acum să se întoarcă la mașină, dar simțea că trebuia să răspundă întrebărilor lui Kiah.

– Conduci mașina dincolo de frontieră. Sau iei un tren. Dar ceea ce plănuiești tu este teribil de periculos. Contrabandiștii de oameni sunt criminali. Ei ar putea, pur și simplu, să-ți ia banii și să dispară.

Kiah făcu o pauză, gândindu-se probabil la o cale prin care să-i explice viața ei acestei vizitatoare vestice privilegiate. După un moment, spuse:

– Știu ce se întâmplă când nu există suficientă mâncare. Am văzut asta. Își întoarse privirea, părând să-și amintească, și vocea ei deveni șoptită. Copilul devine mai slab, dar, la început, asta nu pare să fie foarte grav. Apoi se îmbolnăvește. Ia o boală pentru copii – pe care o fac atât de mulți dintre ei –, îi apar pete sau îi curge nasul, sau face diaree... dar unui copil înfometat îi trebuie multă vreme ca să-și revină, apoi ia o altă boală. Este tot timpul obosit, încărunțește mult și nu prea se mai joacă, doar zace nemișcat și tușește. Și apoi, într-o zi, închide ochii și nu-i mai deschide niciodată. Și, uneori, mama este prea obosită ca să mai plângă.

Tamara o privi printre lacrimile din ochi.

– Îmi pare foarte rău, spuse ea. Ți doresc noroc.

Kiah se învioră din nou.

– Ai fost amabilă că mi-ai răspuns la întrebări.

Tamara se ridică.

– Trebuie să plec, spuse ea pe un ton ciudat. Ți mulțumesc pentru bere. Și, te rog, încearcă să afli mai multe despre traficanții de oameni înainte să le dai banii.

Kiah zâmbi și încuviință din cap, răspunzând politico la platitudinea rostită de Tamara. „Ea înțelege necesitatea de a fi atentă cu banii mai bine decât o voi înțelege eu vreodată“, se gândi Tamara cu regret.

Apoi ieși afară și îl văzu pe Tab, care se întorcea la mașină. Era aproape ora prânzului și sătenii nu mai erau la vedere, intrând probabil în case, la adăpost de soare. Animalele își găsiseră umbră sub adăposturile improvizate, construite evident în acest scop.

Când se apropie de Tab, observă o urmă ușoară de transpirație proaspătă pe pielea curată și simți o urmă de aromă de santal.

– El este în mașină, spuse ea.

– Unde se ascundea?

– Era vânzătorul de țigări.

– M-a păcălit.

Ajunseră la mașină și urcară. Aerul condiționat se simțea precum o briză din Marea Arctică. Tamara și Tab se așezară de ambele părți ale vânzătorului de țigări, care mirosea de parcă n-ar mai fi făcut un duș de multe zile. Ținea în mână un cartuș de țigări.

Tamara nu se putu abține.

– Deci, spuse ea, ai găsit Hufra?

* * *

Vânzătorul de țigări se numea Abdul John Haddad și avea douăzeci și cinci de ani. Se născuse în Liban și crescuse în New Jersey, fiind cetățean american și agent al Agenției Centrale de Informații (CIA).

În urmă cu patru zile, fusese în țara vecină, Niger, conducând un Ford obosit, dar în condiții mecanice bune, până în vârful unui deal lung din deșert, de deasupra orașului Maradi.

Purta ghete cu talpa groasă. Acestea erau noi, dar fuseseră tratate astfel încât să pară vechi, având fețele uzate artificial și zgâriate, șireturile nepotrivate și pielea pătată cu grijă, ca să pară foarte deteriorată. Fiecare talpă groasă avea câte un compartiment ascuns. Unul era pentru un telefon de